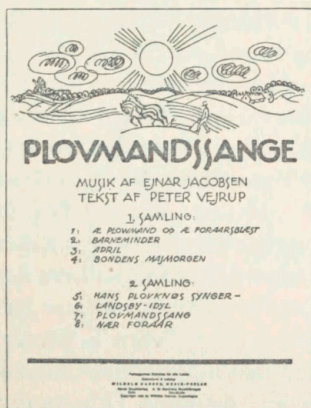

er af en særlig fornem karakter. Ogsaa franske omslag er som regel rene i stilen; enkle og tilbageholdende. Durands forlag er i denne henseende et mønster paa virkelig ædel nodeudgivelsesteknik.

Set fra et forlagssynspunkt er der næppe meget at indvende imod den grundbetragtning, som anlægges overfor nodeudgivelsen og som gaar ud paa, at seriøs musik saa vidt muligt gaar ind i det faste editions-omslag, dog at mindre udgivelser faar sit eget udseende, som vist i de sidste illustrationer. Her er man altsaa villig til at ofre et kunstnerisk arbejde paa omslaget, medens døgnmusikken udgives under den rent forretningsmæssige disposition, at man vælger et omslag, der uden hensyn til dets kunstneriske kvalitet skriger op om varen alene i den hensigt at sælge denne. Amerikanske jazzomslag har givet tonen an, og engelske døgnmelodier har sat sit præg paa alle andre forlags opfattelse af omslag til dette brug. Saavidt det kan skønnes, søger man fra forlagenes side at imødekomme det store publikums uarticulerede smag ved at fremstille noden i et udstyr, der ikke engang vilde blive taalt i et populært bogforlags billigste romanserie.

Nodeomslag af Axel Nygaard.
Farverne er rød og sort paa hvid grund.

BØRN OG BØGER AF MERETE BODELSEN

I de sidste aar har børnebøgerne været genstand for en vis kunstnerisk fornyelse, men den virkelig gode børnebog er endnu ikke opstaaet herhjemme. Om aarsagerne hertil skriver Merete Bodelsen i denne artikel.

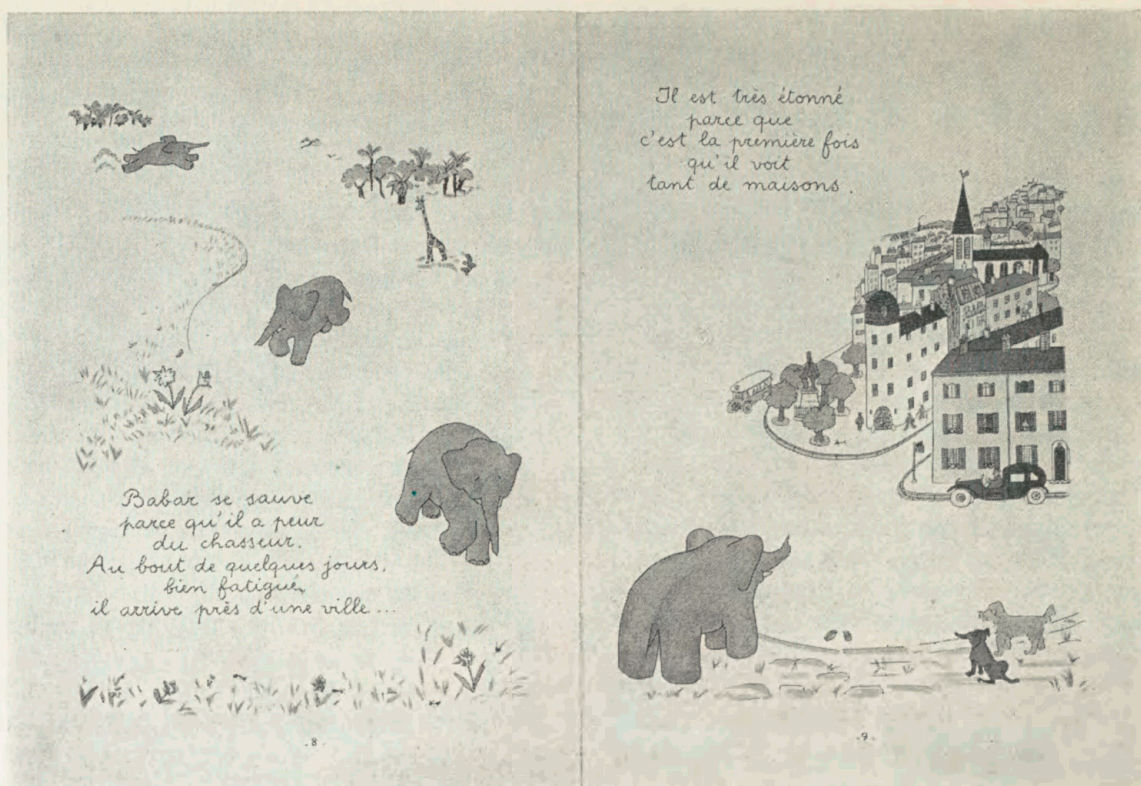
Det er ikke givet enhver Digter og Tegner at lave en virkelig god Børnebog. Vi har i de senere Aar set, at der herhjemme er vokset en større og større Interesse frem paa dette Felt, og at Forlagene har ladet unge dygtige Tegnere illustrere eller forsøgt at skabe Fornyelse ved Hjælp af moderne Fotografiteknik. Resultatet er ogsaa i Aar blevet en Række smukke Bøger med et moderne Præg, men er der blot een eneste af dem, der kan kaldes en virkelig god Børnebog, som kan være sikker paa at overleve den nye Høst næste Juleaften?

Jeg tror det næppe, men hvad er der da i Vejen med de nye Bøger? — Fejlen er vistnok den, at de er opstaaet paa et altfor tilfældigt Grundlag: en Digter laver nogle Rim og en Tegner en Serie morsomme kulørte Billeder. En god Børnebog er imidlertid hverken Rim eller Billeder, men en Enhed af begge Dele. Bogens Maal er ved Hjælp af Text og Billeder at skabe en Æventyrverden, som for Barnet bliver en Realitet og derfor helst skal være afgrænset, logisk sammenhængende og næsten haandgribelig. Det skal være en Verden, som Barnet kan blive fortrolig med; den skal være som en særlig elsket Plet i Fantasiens Have, hvortil der kan vendes tilbage Gang paa Gang.

Billederne i de moderne Børnebøger har ofte samme Fejl som Billederne i Avisernes Søndagstillæg: de er simpelthen ikke Illustrationer i egentlig Forstand. I Tillæggene glæder man sig over de festlige og dekorative Tegninger, men sjældent falder det én ind, at de illustrerer en Text. De er en ny og morsom Hallmann, Ungermann eller Sikker Hansen, som man ofte faar Lyst til at klippe ud og hænge som Dekoration paa sin Væg. Fortællingerne er der som oftest ikke meget ved, saa man kan vel i og for sig ikke bebrejde Tegnerne, at de ikke føler Trang til at illustrere dem og gribe og uddybe deres Stemning. Resultatet bliver imidlertid, at Tegningerne ofte er Kunst, men aldrig Illustrationskunst. Begrebet dekorativ Illustrationskunst er selvmodsigende.

Nu kan det endda gaa an, at Aviserne, som bliver gennembladet og smidt væk samme Dag,

Omslag fra den franske billedbog om elefanten Babar's æventyr. Tegnet og fortalt af Jean de Brunhoff.

illustreres med Tegninger, der intet siger om Teksten. (Den moderne Avis-Reproduktionsteknik har vel ogsaa fremmet Manéren med de dekorative Farveflader paa Bekostning af den levende Streg). Men naar det drejer sig om Bøger, og ganske specielt om Bøger for Børn, bliver det skæbnesvangert, thi Billederne i en Børnebog er Nøglen til dens Æventyrverden. Det er ikke nok, at de er store, smukke og kulørte, de skal være fantastiske og genspejle Bogens Stemning.

Som Eksempel paa en klassisk Børnebog, hvor Tekst og Tegninger appellerer lige stærkt til Barnet, er *Lewis Carrolls* „Alice in Wonderland“ med *Tenniels* Illustrationer. Men vi behøver ikke at mane Fortiden frem. *Jean de Brunhoff* har skabt en Serie smukke moderne Børnebøger „Histoire de Babar“ og Fortsættelserne „Voyage de Babar“ og „Le Roi Babar“, som er helt paa Højde med de gamle uden paa noget Punkt at gaa dem i Bedene. Babar er et meget smukt Resultat af moderne Reproductionsteknik. De dejlige store Billeder, der skildrer den lille Elefantunge Babar's mærke-

lige Hændelser, er paa een Gang humoristiske, naive og fulde af Stemning og Poesi, og Teksten, der er skrevet ind mellem Billederne, har sin egen Tone, barnlig og enkel. Baade æstetisk med sine Farvesammensætninger og som fantasifuld Børnekunst er Babar et Mesterværk, som ingen af de danske Børnebøger taaler at ses sammen med. Sagen er, at vi virkelig her staar overfor en Kunstner, der har været sig sin Opgaves Omfang og Betydning bevidst og har løst den med et straalende og overdaadigt Talent. Men maaske det moderne Barns allerbedste Børnebog er Walt Disneys kulørte Tegnefilms, der er fulde af Fantasi og barok Humor. Her er Tekst og Tegning blevet en Enhed, Figurerne taler selv og synger deres vidunderlige Sange. Gaar man til en Eftermiddagsforestilling, er der ingen Ende paa Jublen paa de forreste Rækker. Den af vore Tegnere, der er mest beslægtet med den amerikanske Filmskunstner, er Storm Petersen, og hans Udgangspunkt var jo ogsaa oprindeligt, at Handlingen voksede ud af Tegningerne: „Storm P. tegner og fortæller“. Det